

HANGYA

Szövetkezeti bajtársam!

Érzed, hogy megszorítom a kezéd? Érzed, hogy e kézszorítás melegebb, tartalmasabb amazoknál, melyeket naponként másokkal váltani szoktunk? Érzed, hogy a szívet, az embert szerető szívet keresem és üdvözlöm benned ritka találkozásunknál? A szövetkezeti munka mezején közös munka, közös küzdelem az osztályrészünk, az ellenség gyűlölete és szidalmi ágyunk, melyből ébredünk, a nép meg nem értése, bizalmatlansága, hálátlansága a párnánk, melyre fejünket naponként lehajtjuk.

De mi állunk Bajtárs! meggyőződésünk csak erősödik, acélosodik mint a nyers gyémánt a dörzsölés, csiszolás által nemesedik és mind erősebb fényrel világít a sötétben. Állunk sok puha és gyenge ember között, állunk értük és helyettük is, állunk addig, míg ők is állani és járni megtanulnak, állunk azok helyett is, akik csak utánózni akarnak minket, de a munkából nem, csak az eredményből szeretik a részt.

Üdvözöllek Bajtárs, cselekvő Bajtársam, te se tévessz össze engem az úgy álszentjeivel, a beszélve örökkön pihenni akaró, könnyű eredményekért lelkesedő utánzataiddal, a háborus erkölcsök hideg görög tűz fényében született imitáció bajtársakkal. Más a bélyeg rajtunk Bajtárs!

Örömmel szorítod Te is kezem, mert szövetkezeti emberek, emberszerető emberek kézszorítása ez!

Érzed, hogy ismét ébredünk? A szövetkezeti erkölcs, hit és ragaszkodás felnyitják háborus álmukból szemeiket. Világosodik, a sűrű ködben már kis szövetkezeti várainknak és műhelyeinknek nemcsak mosódott körvonalait, hanem kibontakozó tiszta képét és régi becsületes alakját ismerhetjük meg, Eddigi munkánk eredménnyel járt, Bajtárs, már látunk, megmozdultunk, most indulunk el igazi utunkra, haladunk tovább a béke elmaradt utjain ismét. Most, Bajtárs. Most feszítsd meg a karod, tarts ki velünk és értünk, mert most van igazán szüksége a gyöngéknek erős és becsületes kezünkre.

Munkára fel Bajtárs! Hívó szódat küldd Te is szét a zónákra és völgyek felé, szólítsunk erős munkára vezért és közkatonát!

Cselekedjünk, cselekedjünk Bajtárs!
Harácsonykor rendezzünk szövetkezeti napot a községeken!

Neveljük boltosainkat!

A szövetkezeti üzletvezetők értékét a szövetkezetnek két szempontból kell elbírálnia:

1. hogy az üzletvezető megbízható, szakképzett, fegyelmet ismerő, megnyerő modoru ember-e?

2. Hogy szövetkezeti szellemü-e, vagyis van-e érzéke a szövetkezet eszmei tartalma iránt, érzi és tudja-e hogy egy magasabb erkölcsi cél szolgálatában áll és össze tudja-e hangolni és illeszteni a magán kereskedelmi életből hozott és ott nevelkedett üzleti erkölcsét a szövetkezeti cél által megkívánt erkölcsökkel, úgy, hogy a szövetkezeti erkölcs irányítsa minden munkájában és tevékenységében.

A boltos magatartása a szövetkezeti életünkben fontos szerepet játszik és munkánk sikerét nagyon előmozdíthatja a szövetkezeti boltos és nagyon megnehezíti és kockáztatja az olyan üzletvezető, ki minden szövetkezeti cél és erkölcs iránt érzéktelenül, az elérhető kereskedelmi haszon utáni hajsza ösztönével és szenvedélyével dolgozik és ebben az irányban akarja befolyásolni a szövetkezet igazgatóságát is.

Tudjuk, hogy vannak az üzletvezetők között szép — de mindinkább csökkenő — számban olyanok, akik előttük jobban ismert okokból, kereskedő mivoltukra és szakképzettségükre erősen hivatkozva ragaszkodnak az önálló árubeszerzéshez és rábeszélnek a szövetkezeti igazgatóságot az idegen cégek támogatására, minden kis előnyt, tulozva és dicsérve, amit egy városi cég esetleg a minőség, vagy az üzleti erkölcs rovására nyújtani tud és tuzozva minden körülményt, ami esetleg a Hangya áruellátásánál hibás következtetés és indokolás útján hátrányosnak látszik.

Az ilyen üzletvezető a szövetkezet erkölcsi romlásának a kovásza. Falcs és hamis vágányra vezetvén az egész intézmény működését mely ahelyett, hogy tagjainak mind olcsóbb és jobb áruellátását akarná biztosítani, a haszonhajhászó kereskedelem útján halad. Az ilyen üzletvezetőnek fogalma sincs arról, de nem is törődik azzal, hogy a szövetkezeti központtal való együttműködésből magára a szövetkezetre, de a többi szövetkezetekre is mennyi előny származik és hogy a szövetkezetek által állandóan erősített központ milyen óriási erőttalálékkal rendelkezhetik a szövetkezetek támogatására.

Arra már nem gondol, hogy a szövetkezeti napi bevételeknek és összes tőkéknek állandó központi befizetése és gyűjtése mellett a szövetkezeti központ oly hatalmas tőkeerővel fog rendelkezni, hogy a nagybani árubeszerzést mind nagyobb méretekben s így mindig olcsóbban eszközölhetné és ezen az úton tehetne szert olyan versenyképességre, mely mellett a nagy kereskedőcégek messze elmaradnának.

Az ilyen üzletvezető vajmi keveset gondol a szövetkezet erkölcsi hasznaival is. Azzal t. i. hogy az intézménynek kötelessége a tagjai anyagi jólétének biztosítása útján azok erkölcsi jólétét is elősegíteni és fejleszteni, a népet együttes munkára, összetartásra, egymás érdekeinek a megbecsülésére — épen a szövetkezetek példátnyújtó összműködésével, a Hangya keretei között — nevelni. Hogy a célt a Hangya szövetkezeti központ és szövetkezeti hálózat messzemenő támogatásával a központ és a szövetkezet közötti kapcsolatok és testvér viszony állandó és önfeláldozó ápolása mellett lehet egyedül és kizárólag elérni. Az ilyen szövetkezeti üzletvezető ép ezeket a célokat bénítja meg, amikor a szövetkezeti tőkék szétforgácsolására törekszik és iparkodik akkor, amikor a szövetkezet tőkéjét és készpénzét mindenféle kifogásokkal és rövidlátó indoklással nem a központhoz iparkodik tömöríteni, hanem rábeszéli a szövetkezet igazgatóságát, hogy idegen cégeknél szerezze be áruit. Sőt, ha az árubeszerzésre állandó megbízást élvez a szövetkezet vezetőségétől (ami nagyon hibás és elége nem kárhoztatható intézkedés) az árubeszerzésnek mindig a saját szempontjaira és érdekeire előnyösebb formáját fogva választani, messze elkerülvén a Hangya központ megbízható és szakszerű áruellátó szerveit, a kirendeltégeket, és raktárakat. A szövetkezeti erkölcsök iránt teljesen érzéktelen ilyen üzletvezetők, — akik tulajdonképpen nem mások, mint a haszonhajhászó kereskedelem szövetkezet-ellenes táborának emberei — kicserélendők, mert bármennyire is ügyes kereskedők lennének, működésük a szövetkezetre és jövő fejlődésére nézve csak látszólagos előnyt jelent, mert a szövetkezeti tőkéknek idegen cégekhez leendő szétforgácsolása által állandóan lekötik és megbénítják a testvérszövetkezetek együttes központi működésének, vagyis a szövetkezeti tőkék központi szövetkezésének és gyűjtésének lehetőségét és ezzel akadályozzák, hogy

a központ a nagybani árubeszerzéshez minél nagyobb tőkével rendelkezék és így minél nagyobb tömegben szerezhethetvén be az árukat, minél olcsóbb és versenyképesebb árakat érhesse el a beszerzésnél és szabhasson szövetkezeteinek az ellátásnál.

Felhívjuk ennélfogva szövetkezeteinket ez uton is, hogy községükben nézzenek utána, miszerint nem-e találnának olyan alkalmas és óvadékképes egyéneket, akiket a központ szövetkezeti üzletvezetőikül alkalmazhatna és e célból azokat előzetes kiképzésben részesíthetné. Szövetkezeteink érdekében minden szövetkezet érdeklődjék tehát a községben és a boltospályázókat — életkoruknak, családi állapotuknak, óvadékuknak és polgári foglalkozásuknak megjelölése mellett — jelentsék be központunknak. A központ ugyanis kellő számú boltospályázókkal kíván rendelkezni, hogy a jövő évben végzendő ellenőrzési és leltári munkálatok alkalmával mindenütt — alapszabályszerű jogánál fogva — a szövetkezet igazgatóságával karöltve, azonnal, kicserélhesse azokat az üzletvezetőket, akik szövetkezet és Hangya ellenes magatartásukról a jövőre is tanubizonyoságot tesznek és a szövetkezeti célokhoz alkalmazkodni nem képesek.

Elérkezett ugyanis az ideje, hogy a szövetkezeteink együtt működését gátló akadályokat erős kézzel a szövetkezeti hálózatból teljesen kiküszöböljük, a háborús spekuláció és kényszerhelyzetek szövetkezeti erkölcs rontó hatásait és eredményeit végleg eltávolítsuk és szövetkezeti működésünk célirányosságát és tisztaságát tervszerű munkával fokozzuk.

A központ közleményei.

Karácsonyi árubeszerzés. Karácsony a kereskedelemben is nagy jelentőséggel bír, mert már régi szokás szerint az árukereslet karácsonykor megsokszorozódik, mindenki igyekszik háztartási szükségleteit kellő mennyiségben beszerezni és ilyenkor még a máskor kevésbé keresett cikkek is kelendővé válnak. A jó kereskedők ezen alkalomra már jó előre felkészülnek, ellátva üzletüket minden áruval, hogy közönségüket kielégíthessék. Szövetkezeteinknek is hasonlóképp kell cselekedniük, sőt tagjaikkal a falu gazdátársadalmával szemben ez még fokozottabb kötelességük, mert az igazi szövetkezeti szellemben nevelt tagok karácsonyi szükségletük tekintetében is kizárólag szövetkezeteinkre támaszkodnak és biznak abban, hogy a szövetkezetek kellőleg ki is fogja elégíteni sokféle igényüket, szükségletüket.

Nem mulaszthatja el tehát egy szövetkezet sem, hogy ily irányu kötelességének is megne feleljen és tagjait minden karácsonykor még szorosabban ne fűzze a szövetkezethez, de feladata ez általános szövetkezeti szempontból is, mert a gazdanép által karácsonykor kiadandó tőkét feltétlenül a szövetkezet javára kell megnyernie és a szövetkezeti mozgalom erősítésének kell szolgálatába állítania.

A központ erre való figyelemmel kellő időben kíván segítségére lenni szövetkezeteinek

karácsonyi feladataik teljesítésénél és ezért már korán gondoskodott arról, hogy a szövetkezetek minden szükséges karácsonyi árucikkal elláthatók legyenek.

Valamennyi kirendeltségünket és raktárunkat felszereltük kellő mennyiségben fűszer és gyarmatarúkkal, azonkívül más karácsonyi cikkek közül is kellő készletek felett rendelkezünk és így megadhatjuk valamennyi szövetkezetünknek a lehetőséget arra, hogy felkészülhessen a karácsonyi fokozottabb forgalomra.

Felkérjük tehát a szövetkezeti ügyvezetőket, hogy a forgalom arányában a karácsonyi megrendeléseket sürgősen adják fel raktárainkhoz, mert tömegesebb rendelések lebonyolítása, valamint a karácsonykor beálló szállítási nehézségek az áruk kiérkezését egy pár nappal késleltethetik, amivel előre számolniok kell az ügyvezetőknél, hogy amellet is még rendszer időben meghaphassa a szövetkezet rendelt áruit.

Előre biztosítjuk szövetkezeteinket, hogy áruinkat a legjutányosabb napi árak mellett bocsátjuk rendelkezésükre, miáltal minden idegen céggel szemben előnyösebben szerezhetik be a Hangyától szükségleteiket és ily módon karácsonyi feladatuknak a központ utján felelhetnek meg legjobban.

E tekintetben meggyőződést szerezhetnek szövetkezeteink a december 1-én kiküldött árjegyzékünkben is, melynek az italárúkról szóló részét a csak legutóbb mélyen leszállított árainkkal itt közöljük.

Italáru-jegyzék.

Borok:

Bor 1919. vegyes	1 liter á	5.—	Leu
„ finom „	1 „ á	7.—	„
„ Hangya pecsenye 1919.	1 „ á	9'60	„

Pecsenyebor butelidzva:

Báró Kemény-féle	$\frac{1}{10}$ l. á	18'50 L	üveg 4 L
Hangya-Leányka	$\frac{6}{10}$ l. á	15'50 „	„ 4 „

Pálinkadruk:

	1 lit. üvegben	hordóban	$\frac{1}{2}$ lit. üvegben	hordóban
Almapálinka	48'0	27.—	31.—	17.—
Körte	48 „	27.—	31.—	18.—
Seprő	45 „	23.—	27.—	15.—
Törkölypálinka	45 „	23.—	27.—	15.—
Szilva	45 „	22.—	26.—	14'50
Fenyővíz-borovics.	43 „	30.—	34.—	18'50
Cognac	40 „	30.—	34.—	18'50
Rum Cuba	70 „	35.—	40.—	21.—
„ „	60 „	30'50	35'50	19.—
„ „	50 „	24'50	29'50	16.—
„ belföldi	45 „	22.—	—	—
„ „	40 „	19.—	—	—

Likőrök:

Császárkörte	19'50	23'50	13'50
Állásch	19'50	23'50	13'50
Angolkeserű	19'50	23'50	13'50
Meggyeszsz	24.—	29.—	13'50

Szeszek:

Finom szesz garantált 96% á hl.	39.—	Leu
Hangya-Sósorszesz $\frac{1}{4}$ kicsi	3'50	„
„ „ $\frac{1}{2}$ közép	8'50	„

Az árak ab raktár Nagyenyed, minden kötelezettség nélkül értendők.

Időgen cégeket szövetkezeti tudatos munkás és vezető nem támogathat. Ha igen, a szövetkezés erejével nincs tisztában.

Személyi hír. Közöljük a szövetkezeteinkkel, hogy dr. Harmath János inézetünk aligazgatója eljegyezte Lőrincz Micike urleányt Ambrus Dezső tisztviselőnk eljegyezte özv. Szabó Árpádné urasszonyt.

Halálozás. Sajnálattal tudatjuk szövetkezeteinkkel, hogy egy derék harcosunk a küzdők sorából kidőlt. Fágárasan Salamon a dragusi testvérszövetkezetnek lelkes és fáradhatatlan vezetője november hó 6-án elhunyt, miáltal a szövetkezet elnökét, ügyvezetőjét és könyvelőjét veszítette el öbenne. A szövetkezeti eszméért folytatott küzdelemben sok érdemet szerzett miért is emlékéet szeretettel fogjuk megőrizni.

Adóügyben a szövetkezetekhez kiszálló bizottságok által felvett jegyzőkönyveket — kérjük feltétlenül küldjék be az ügyvezetők felülvizsgálat végett a központnak — nehogy a jegyzőkönyvben foglalt esetleges téves megállapítások miatt a szövetkezetekre túl magas adót rójjanak.

Ügyvezetés. Felhívjuk a szövetkezeteink figyelmét, hogy december hó 23-ika és január 10-ike közötti időben ellenőreink központi és kirendeltségi áruaktáraink évi leltárának felvételével lesznek elfoglalva és ezen idő tartama alatt üzletátadás és leltár céljából ellenőrt a szövetkezetekhez nem küldhetünk. Esetleges átadási és leltármunkálatokat tehát ezen időköz előtt vagy után kell feltétlenül megejteni.

Ellenőreink január hó 10-ike után a szövetkezetek évi mérlegmunkálatainak elkészítésével fognak a központ által megállapított munkarendben foglalkozni. Mindaddig, míg ezt a munkát be nem fejezik, — ez előreláthatólag május hó végéig fog tartani — leltár vagy átadási munkálatot a szövetkezeteknél nem fognak végezhetni egyáltalán, esetleges kivételt csak igen indokolt és sürgős esetekben fognak tenni.

Kívánatos ezért, hogy folyó év december 31-én minden szövetkezet igazgatósága a saját hatáskörében felvegye a szövetkezet áruleltárát, hogy az évi mérlegkészítésére kiszálló ellenőr azt is felülvizsgálhassa és tájékozódást szerezhesse, miszerint az üzletvezetőnek lehet-e áruhiánya vagy sem. Az esetben, ha az igazgatóság által felvett leltárból az fogja megállapítani, hogy az üzletvezetőnek áruhiánya van, a leltárt az ellenőr is fel fogja venni, hogy a hiány pontos összegét megállapíthassa s az igazgatósággal karöltve behajthassa.

Fizessen elő minden gazda az „ERDÉLYI GAZDÁ,-ra

A mellékletet szerkesztő:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. G. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.